

1745. 7/12 15: 2. Beh. af F. t. L. om kommunale Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden m. m. 1746

seende. Nu er Ministeriet aabenbart kommet til den Erkendelse, at der er ikke mere at gøre for Staten, men saa maa man heller ikke hilde Befolkningen i den Tro, at det skulde være muligt ad kommunal Vej at foretage noget nævneværdigt i denne Henseende.

Hvad Staten da kan gøre, er for det første at sørge for sine egne, det vil sige, yde de Tjenestemænd, som har de smaa Lønninger, og de gamle Pensionister, som er i en Alder, i hvilken de ikke kan arbejde — det er der i alt Fald ingen Sandsynlighed for, at de kan — og derved skaffe sig et Tillæg til deres meget smaa Pensioner, et passende Tillæg, og dernæst at sørge for sine egne i videre Betydning, nemlig dem, som Staten understøtter paa Grund af deres Alderdom, og dem, som er inde under Sygekasser og Arbejdsløshedskasser. Disse sidste kommer dog ikke i første Række, det gør de alderdomsunderstøttede og Enkerne, og i saa Henseende er der truffet Foranstaltninger, eller man er paa Veje dertil. Dernæst er der dem, som paa Grund af Forholdene ikke kan faa Arbejde og derfor modtager Arbejdsløshedskasseunderstøttelse. Den er vistnok højst 12 Kr. om Ugen, og under de nuværende Forhold kan man, naar de skal have Tilskud ad offentlig Vej, formentlig ikke indskrænke sig til at henvise dem til Hjælpekasserne, thi der maa være fornuftigt System i alt. Der maa, forekommer det mig, sættes en vis Grænse for, hvor meget Hjælpekasserne kan yde, thi der vilde dog ikke være Mening i, at de fik en Arbejdsløshedskasseunderstøttelse paa 12 Kr. og f. Eks. 20 Kr. fra Hjælpekassen — det er jo Hjælpekassens Bestyrelse alene, der bestemmer det —, og at den samlede Understøttelse maaske gik op over, hvad de paagældendes normale Indtægt ved Arbejde er. Det er af Hensyn til dette, at jeg i det Ændringsforslag, jeg har stillet vedrørende andet Stykke af § 1, nævner, at Understøttelsen kan gives som Tillæg til Understøttelse af anerkendte Arbejdsløshedskasser og anerkendte Sygekasser, og jeg har opstillet visse Procenttillæg, der kunde gives. Jeg har hørt, at man har haft Sympati for denne Tanke, men jeg beklager meget, at mine Kolleger i Udvalget foreløbig har indskrænket sig til

denne Sympatitilkendegivelse og ikke har givet Ændringsforslaget virkelig Tilslutning.

Dernæst gælder det om at give Kommunerne Penge, saa at de kan være i Stand til at udrede de mange Udgifter f. Eks. til de indkaldtes Familier, som falder højst ulige paa de forskellige Kommuner, og til Støtte af de ubemidlede, bl. a. altsaa de store Tilskud til Hjælpekasser og dermed beslægtede Formaal. Jeg har fundet det hensigtsmæssigt, at man udover at acceptere Ministeriets Forslag om de 25 pCt.'s Tillæg til Statsformueskatten, men anvendt altsaa til Kommunerne — dette Forslag har jeg imidlertid fundet det rigtigt at ændre i Overensstemmelse med, hvad Venstre har foreslaaet, og hvad nylig er omtalt af det ærede Medlem fra Væring (Jensen-Sønderup), hvorfor jeg ikke for Øjeblikket skal fordybe mig deri —, deler det store Krigsskattebeløb saaledes, at Staten faar $\frac{4}{5}$ til Afholdelse af de mange store Udgifter, der paahviler den, og at $\frac{1}{5}$ kom de Kommuner til gode, som har store Byrder i Retning af Understøttelse til ubemidlede og i det hele i Anledning af de overordentlige Forhold. Det vilde jeg finde var en overordentlig god Anvendelse af Pengene. Jeg har da i dette mit definitive Ændringsforslag foreslaaet, at Kommunerne skal have $\frac{1}{5}$ af Krigsskattebeløbet. Regnes denne til 35 Mill. Kr. eller lad os sige 40 Mill. Kr. — det kan man vistnok trygt regne med —, bliver det 8 Mill. Kr., som skal stilles til Kommunerens Raadighed, og deraf skal der gives de Kommuner, indenfor hvis Grænser der bor saadanne Skatteydere, særlig Andel i, hvad disse Skatteydere betaler i Skat. Det vil altsaa blive omtrent 4 Mill. Kr., som de paagældende derved opnaar. Det bliver selvfølgelig ret store Beløb, som f. Eks. Københavns Kommune derved faar, da den har saa mange Skatteydere af den her nævnte Kategori, men Københavns Kommune, hvis Interesser jeg i øvrigt ikke har at varetage, da jeg ikke tilhører den, har vitterlig ogsaa i ualmindelig Grad store Udgifter af de ekstraordinære Forhold. Det er sagt mig og ikke modsagt, at Halvdelen af Kommunaludgifterne ved Indkaldelsen falder paa Københavns Kommune, og jeg finder det